

SEKTÖREL YATIRIM SÜREÇ KILAVUZLARI DEĞERLENDİRME RAPORU

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**

SEKTÖREL YATIRIM
SÜREÇ KILAVUZLARI
DEĞERLENDİRME RAPORU

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

**YATIRIM
OFİSİ**

İÇİNDEKİLER	1. Giriş	6
	2. Öne Çıkan Hususlar	6
	2.1. Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Sektörü	6
	2.2. İmalat Sektörü	6
	1.2.1 Savunma Sanayii	7
	1.2.2 Cevherden ya da Hurda Metal-İşleme	7
	2.3. Enerji Sektörü	7
	2.4. Orman ve Orman Ürünleri Sektörü	7
	2.5. Madencilik Sektörü	8
	2.6. Lojistik Sektörü	8
	2.7. Hizmet Sektörü	8
	2.8. Tarım ve Hayvancılık Sektörü	9
	1.8.1 Tarla bitkileri - Sebze ve Meyve	9
	1.8.2 Kümes Hayvancılığı	9
1.8.3 Süt ve Besi Hayvancılığı	9	

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI YATIRIM OFİSİ	3. Mevzuat ve Uygulamaya Göre Tespit Edilen İşlem Süreleri Tabloları	10
	3.1. Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	10
	3.2. İmalat Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	11
	3.3. Enerji Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	12
	3.4. Orman ve Orman Ürünleri Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	13
	3.5. Madencilik Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	14
	3.6. Lojistik Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	15
	3.7. Hizmet Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	17
	3.8. Tarım ve Hayvancılık Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri	19
	3.9. İşlem Sürelerine Ait Değerlendirme	20
	4. İlgili Kurumlar/Kuruluşlar	20
	5. EK: Özel Sektör Kuruluşlarından Gelen Mevzuat / İşlem Sadeleştirme Önerileri	21

1. Giriş

Sektörel Yatırım Süreçleri Kılavuzları çalışması kapsamında 8 sektöre ait veri toplanması amacıyla hem resmi ve yatırımcı konumunda bulunan ilgili ya da ilişkili kurum ve kuruluşlar ile yapılan görüşmelerde hem de gerçekleştirilen literatür çalışmalarında, yatırım sürecinde mükerrer izin süreçlerine ve onay zamanlarına bağlı olarak sorunlar yaşandığı ve bu sorunların yatırım süreleri üzerinde olumsuz etki yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, izin ve onay süreçleri kapsamında özellikle birbirini takip eden adımlarda bir süreç başlamadan başka bir sürece devam edilememesi ile ilgili de sektörel sorunlar belirlenmiştir.

Proje kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda elde edilen veriler ışığında ilgili her bir sektör için değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

2. Öne Çıkan Hususlar

2.1. Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Sektörü

Atık bertaraf ve geri kazanım sektöründe; mekanik ayırma, biyometanizasyon, yakma ve depolama tesisi kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, öncelikle tesisi kurmak üzere seçtikleri yer için mahallin en büyük mülki idare amirinden izin almak zorundadır. Ayrıca "Mahalli Çevre Kurul Kararı" alınmadan bahse konu yatırımlara ilişkin ÇED süreçlerine başlanılmasına izin verilmemektedir.

Mahalli Çevre Kurulu, her ilde Valinin veya Valinin görevlendireceği Vali Yardımcısının başkanlığında, İçişleri, Hazine ve Maliye, Milli Eğitim, Sağlık, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Tarım ve Orman, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Kültür ve Turizm ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlıkları ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığının imza yetkisini haiz il temsilcileri, İl Jandarma Komutanlığının, İl Emniyet Müdürü ve denize kıyısı olan illerde Sahil Güvenlik Komutanlığının imza yetkisini haiz temsilcileri ile Ticaret ve Sanayi Odaları Temsilcisi, büyük şehirlerde büyükşehir belediye başkanlığının, diğer illerde ise belediye başkanlığının imza yetkisini haiz temsilcilerinden oluşmaktadır. Mahalli Çevre Kurul Kararı alınmasına ilişkin süreçte yukarıda belirtilmiş olan kurumlardan projenin yer seçimine ilişkin görüşler alınmaktadır. Mahalli Çevre Kurul Kararı'nın alınması akabinde ÇED sürecine başlanması ile birlikte; ÇED, İzin Denetim Genel Müdürlüğü tarafından ÇED komisyonu oluşturulmakta, sözkonusu komisyonda MÇK sürecinde yer alan kamu kurumlarının birçoğu komisyon üyesi olarak görev almaktadır. Bu durum birbirini takip eden süreçler içerisinde aynı kurumlardan mükerrer görüş ve izinlerin alınmasına neden olmaktadır. Ayrıca, Türkiye Çelik Üreticileri Derneği'nin kurum görüşünde GEKAP (Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi) kesintilerinin geri kazanım konusunda yaygın ve adil bir gelir sağladığı göz önünde bulundurularak, yalnızca çelik sektöründen alınmakta olan "Çevre Katkı Payı" uygulamasına son verilmesi talep edilmektedir. Yine aynı kurum görüşünde çelik sektörü imalatında girdi olarak %70 oranında hurda kullanıldığı göz önünde bulundurularak, başta metal ürünleri olmak üzere sektörlerin kullandığı girdilerin geri kazanımına ilişkin hurda tedarik alt yapısının desteklenmesi ve Organize Sanayi Bölgelerinde geri kazanım için İhtisas Sanayi Bölgelerinin kurulması da istenmiştir.

Türkiye Çelik Üreticileri Derneği görüşünde son olarak Atık Yönetim Yönetmeliği'nin, atıkların ihracatı ve transit geçişi Madde 23'te yer alan tehlikeli atıkların sadece AB ve/veya OECD ülkeleri ile Liechtenstein'e ihraç edilebileceğine ilişkin hükmün değiştirilmesi ve diğer maddeler aynı kalmak koşuluyla Yönetmelikte ülke sınırlandırmasının, malzemenin diğer ülkelere de ihraç edilebilmesini mümkün kılacak şekilde revize edilmesi gerekliliği belirtilmiştir.

2.2. İmalat Sektörü

İmalat sektörüne ait yatırımlardaki sorunların ele alındığı bu başlıkta; savunma sanayii ve metal işleme alt sektörlerine ait bilgiler bu alt sektörler için aşağıda sunulmaktadır.

Öte yandan, Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından iletilen görüşte, maliyetlerini düşürmek için ilgili serbest rekabet

mevzuatlarımıza istinaden sanayicinin bir serbest tüketici olarak, doğalgaz, elektrik ve su gibi girdilerini ilgili tedarikçilerinden serbest satın alma hakkı varken diğer bir mevzuat olan OSB mevzuatında buna engel olduğu ve tüm bu girdilerin OSB yönetiminden almak zorunda kaldığı ifade edilmiştir. OSB yönetimlerinin, serbest rekabet ile ilgili mevzuatlara aykırı olarak kendilerine kanunla verilen bu tekel konumlarını kullanarak bahse konu girdilerin fiyatlarını, serbest rekabet olmadığı için yüksek fiyatlar ile sanayiciye satmak suretiyle sanayicinin maliyetleri yükselttikleri iddia edilmektedir. OSB'lerdeki sanayicilerin, OSB dışındaki sanayiciler gibi bahse konu doğalgaz ve elektrik gibi girdilerini serbest tüketici olarak dilediği tedarikçilerden almasını temin edecek şekilde OSB mevzuatının revize edilmesine ihtiyaç duyulduğu da eklenmiştir.

1.2.1 Savunma Sanayii

Cumhurbaşkanlığı, Savunma Sanayi Başkanlığı ile yapılan görüşmede, savunma sanayi sektöründe yatırım yapılabilmesi için, yatırımcı tarafından kurulan şirketin (Kuruluş İzin Belgesi) sektörde benzer konularda daha önce faaliyette bulunması şartı arandığı, bu nedenle daha önce savunma sanayi sektöründe faaliyet göstermemiş bir şirketin sektörde faaliyet gösteren bir firma satın almadan ve/veya ortaklık kurmadan yatırım yapmasının mümkün olmadığı beyan edilmiştir. Ayrıca savunma sanayii yatırımlarında faaliyet gösterecek şirketler için "Kuruluş İzni" alınmış olsa dahi, "Kişi Güvenlik Belgesi" alamayan işletmeler sektörde faaliyette bulunamamaktadır.

1.2.2 Cevherden ya da Hurda Metal-İşleme

Türkiye Çelik Üreticileri Derneği Genel Sekreterliği ile yapılan görüşmede yatırımın gerçekleşme sürelerinin, izin ve onay prosedürlerine ait ortak adımlardan biri olan ÇED sürecinin uzaması nedeniyle geciktiği belirtilmiştir. Özellikle belediyeler vb. kurumların ÇED Komisyon Üyesi olması nedeniyle, teknik olmayan görüşlerin verilmesi sonucunda yatırımlar ile ilgili ÇED Kararının alınması sürecinin uzadığı paylaşılmıştır.

ÇED sürecinde protestolar nedeniyle halkın katılımı toplantılarının yapılamaması da diğer bir sorun olarak belirtilmiştir. Bunun sonucunda yatırımlara ilişkin halka bilgi verilemediği, projelerin halka anlatılmadığı ve yatırımın sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı dile getirilmiştir.

Metal işleme-sektörü yatırımcıları ile yapılan görüşmelerde ise yukarıda belirtilen sorunların yanı sıra özellikle "Çevre İzin ve Lisans Belgesi" alınması ile kapasite artışına gidilmek istenildiğinde talep edilen ÇED Kararları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve taşra teşkilatlarına sunulan kapasite raporlarında, tesisin gerçek kapasitesine yer verilmemesi/verilememesi önemli sorunlar olarak işaret edilmiştir. Kapasite raporlarında verilen değerler Sanayi Odası kapasite raporu formatına göre hesaplandığından, sözkonusu değerlerin alınan ÇED Kararında belirtilen kapasiteden fazla olduğu belirtilmiştir.

2.3. Enerji Sektörü

Enerji sektöründe faaliyet gösteren yatırımcılar ile yapılan görüşmelerde, yatırım yeri temini ve yer tahsisi aşamasında karşılaşılan sorunların yatırım sürecinde karşılaşılan en önemli sorunlar olduğu; özellikle orman izni, tarım dışı kullanım izni ve mera kanunu kapsamındaki arazilerin tahsis amacı değişikliği süreçlerinin mevzuatta belirlenen sürelerden daha uzun sürdüğü; iki-üç yılı aşkın süredir mülkiyet izinlerinin alınamadığı yatırımlar olduğu belirtilmiştir. Bu izin süreçlerinin ÇED sürecini uzattığı, ÇED sürecinde kurum görüşü alınmış olsa dahi, mülkiyete ilişkin izinlerde tekrar görüş istendiğinden, proje kapsamında hazırlanan işlem süreleri tablolarında verilen sürelerin uzadığı ifade edilmiştir. Ayrıca ÇED süreci sonrasında açılan davalar ile yatırımların engellendiği ve/veya durdurulduğu bilgisi de paylaşılmıştır.

2.4. Orman ve Orman Ürünleri Sektörü

Orman ve orman ürünleri sektörü ile ilgili yapılan görüşmelerde ORBİS sistemi ile Orman Genel Müdürlüğü'nün tüm iş ve işlemlerinin elektronik ortama taşınması sayesinde sektörde yer alan işlerin daha hızlı yürümeye başladığı ve karışıklığın önlenildiği bilgisi alınmıştır. Ayrıca sektörde faaliyet gösteren yatırımcılar ile yapılan görüşmelerde, Orman

Genel Müdürlüğü'nden alınan tomruklarda kalite standardının artırılması gerektiği, eskiye nazaran düşüş gözlemlendiği ve bu durumun yatırımcılar tarafından Orman Genel Müdürlüğü'ne ileildiği öğrenilmiştir.

Sektör temsilcileri, ormanlarda kereste-parke ve kaplama-kontrplak sanayisinin talebine uygun nitelikte tomruğun yeterli miktarda üretilmediğini, üretimde ihtiyaç duyulan hammadde açığının ithalat yoluyla karşılandığını, sonuç olarak orman kaynaklarımızdan yeterince yararlanılmadığı dile getirmiş, devlet ormanlarının sertifikalanması ile sertifikalı üretimin artırılmasının kalite açısından önem arz ettiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca sektörün talepleri arasında tahsisli satışlarda tahsis kriterlerinin belirginleştirilmesi ve üretici firmaların kapasite raporlarının dikkate alınarak objektif davranılması hususları yer almaktadır.

2.5. Madencilik Sektörü

Madencilik sektöründeki yatırımlarda karşılaşılan en önemli sorun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülen güvenlik soruşturması sürecinin uzun zaman almasıdır.

Ayrıca ruhsat devir, süre uzatım (temdit), rödövan ve ihale işlemlerinde standart bir işlem süresi olmaması, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na yapılan başvurularda sürecin uzamasına ve belirsizliklere neden olmaktadır.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), T. Madencilik Meclisi'nin meclis görüşünde yatırım ortamının iyileştirilmesi, mevzuat kaynaklı bürokratik süreçlerin sadeleştirilmesi, iş süreçlerinin zaman boyutu bağlamında hızlandırılması yönüyle analizler yapılmasının ve yatırımcılar ile paylaşılmasının uygun olacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda, TOBB, Madencilik Meclisi tarafından Madencilik Sektörü Yatırım Süreçleri Kılavuzu üzerinden verilen örnekte; ÇED, Mülkiyet ve İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatı işlemlerinin birbiri ile bağlantılı olduğu, işlemin biri sonuçlanmadan diğer işleme başlanılmadığı, ÇED sürecinde Ek-2 Listesindeki faaliyete ilişkin sürenin 3 ay, Ek-1 Listesindeki faaliyete ilişkin sürenin 12 ay, orman izin süresinin 12 ay, mera tahsis amacı değişikliği işleminin 12 ay, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı işlemlerinin 1 ay süre aldığı varsayıldığında bir yatırım için işlem sürelerinin en az 16 ay olarak hesaplanması gerektiği belirtilmiştir.

2.6. Lojistik Sektörü

Lojistik sektörüne ait yatırımlardaki temel sorunlar taşımacılık ve kıyı yatırımları konuları dahilinde ele alınmıştır. Buna göre taşımacılık sektöründe faaliyet gösteren yatırımcılar tarafından dünyada başkaca örneği olmayan miktarda belge talep edilmesinin ve belge teminlerinin son derece ağır şartlar ihtiva etmesinin yatırım sürelerini uzatan en önemli sorunlar olduğu belirtilmiştir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), T. Denizcilik Meclisi'nin meclis görüşünde kıyı yatırımlarında imar plan revizyonları gereği, gerek ÇED sürecinde ve gerekse imar planı onama sürecinde işlem sürelerinin uzun sürdüğü belirtilmektedir. Aynı görüşte, imar planı inceleme ve onaylanma sürecinde kurum görüşlerine açılan imar planları için bazı kurum ve kuruluşların mevzuat gereği uyulması gereken süreler içerisinde cevap vermediği, kamu kuruluşlarının özellikle ana faaliyeteki Bakanlıklara ait görüş yazılarına ait sürelerin çok uzun sürdüğü, bu durumlara paralel olarak da imar planı süreçlerinin uzadığı belirtilmiştir. Bu süreçte önemli zaman kayıpları yaşandığı, bu durumun yatırım sürecini uzattığı paylaşılmıştır.

2.7. Hizmet Sektörü

Hizmet sektörünün alt sektörü olan sağlık alt sektöründe ilgili yönetmelikte yer alan; sağlık hizmetlerinin, demografik yapı ve epidemiyolojik özellikler de göz önünde bulundurulmak suretiyle kaliteli, hakkaniyete uygun ve verimli şekilde sunulması, sağlık kurum ve kuruluşlarının hizmet kapasiteleri, sağlık insan gücü ile çağdaş tıbbi bilgi ve teknolojinin ülke düzeyinde dengeli dağılımının sağlanması, koruyucu sağlık ve acil sağlık hizmetleri gibi işbirliği halinde hizmet sunumunun gerekli olduğu alanlarda uygun kapasitenin oluşturulması, kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaması hükümleri gereğince yapılan planlama ile yeni tıp merkezi ve poliklinik açılmasına izin verilmemektedir. Bununla birlikte, özel tıp merkezi ve poliklinik hizmeti verilmek istenmesi talebi halinde, talepler 15.02.2008 tarih ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik" kapsamında değerlendirilmektedir.

2.8. Tarım ve Hayvancılık Sektörü

Tarım ve hayvancılık sektörüne ait yatırımlardaki sorunların ele alındığı bu başlıkta; tarla bitkileri, meyve ve sebze, kümes hayvancılığı, süt ve besi hayvancılığı ile su ürünleri yetiştiriciliği alt sektörlerine ait bilgiler aşağıda sunulmuştur.

1.8.1 Tarla bitkileri - Sebze ve Meyve

Tarım ve Orman Bakanlığı ile yapılan görüşmelerde; üretimde kontrolün sağlanması adına çiftçi kayıt sistemine kayıt olmanın öneminin vatandaşlar tarafından çok önemsenmediği, bu yüzden kayıt zorunluluğu ya da başka alternatifler getirilebileceği bilgisi alınmıştır. Örtü altı, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları üretiminde planlama eksiklikleri yaşandığı, kontrollerin daha sağlam yapılması gerektiği, çiftçinin desteklenmesinde doğrudan destekleme yerine üretimi yapılan ürün bazlı destekleme yapılmasının ve üretim yapana destek verilmesinin daha sağlıklı olacağı belirtilmiştir. Ayrıca çiftçilerin en önemli sorunlarından birisinin de bilgi erişimi olduğu öğrenilmiştir. Çiftçiler bilgiye ulaşmakta sorunlar yaşamaktadır. Bu nedenle çiftçilerin bilgiyi kolayca ulaşabileceği bir bilgi sistemi kurulması da öneriler arasında belirtilmiştir.

1.8.2 Kümes Hayvancılığı

Tarım ve Orman Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürlüğü, Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Daire Başkanlığı ile yapılan görüşmeler doğrultusunda, kümes hayvancılığı alt sektörü için yatırım öncesi ve yatırım döneminde yatırımcı tarafından yapılması gereken iş ve işlemlerin detaylı bir şekilde ÇED sürecinde kurum görüşü olarak bildirilmesine rağmen, ÇED süreci tamamlandıktan sonra yatırım öncesinde, yatırımcı firma tarafından bu konulara riayet edilmediği, bakanlığın ziyaret edilerek bilgi alınmadığı ve buna bağlı olarak işletme sürecinde her konuda sıkıntı yaşandığı belirtilmiştir. Daire başkanlığı tarafından özellikle yatırımların sağlıklı bir şekilde yapılması için yatırımcının direkt olarak kendileri tarafından yönlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından iletilen görüşte, yerleşim yeri içinde kalarak tarım arazisi vasfını kaybetmiş alanların halen belediye imar planında tarım arazisi olarak görünmesi nedeniyle bu alanlara yatırım yapılamadığı, bahse konu alanlar üzerinde herhangi bir tarımsal bitki örtüsü bulunmamasına rağmen, sadece belediye planlarında tarım arazisi olarak görünmeleri nedeniyle atıl olarak bekletildiği ve yatırımcıların bu alanlar için yatırım izni alamadıkları ifade edilmiştir. Bunun dışında kılavuzlarda bahse konu süreçlerin yavaş işlediği, bürokrasi nedeniyle işlemlerin istenilen şekilde hızlı sonuçlanmadığı konusunda yatırımcı firmalardan geri dönüşler alındığı belirtilmiştir.

1.8.3 Süt ve Besi Hayvancılığı

Tarım ve Orman Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürlüğü, Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Daire Başkanlığı ile yapılan görüşmeler doğrultusunda süt ve besi hayvancılığı alt sektörü için yatırım öncesi ve yatırım döneminde yapılması gereken iş ve işlemlerin ÇED sürecinde kurum görüşü olarak bildirildiği belirtilmiştir. Hayvancılık İşletmelerinin Kuruluş, Çalışma, Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin mülga olması sonrasında bakanlık olarak yatırım öncesi ve yatırım dönemi kapsamında herhangi bir yaptırımlarının olmadığı ve yatırımcıyı net yönlendirebilecekleri bir altlık bulunmadığı da paylaşılan bilgiler arasında yer almaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürlüğü, Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Daire Başkanlığı ile gerçekleştirilen görüşmede, yatırım döneminde kendilerinin sadece hayvan ithalatı yapılacağı durumda sürece katıldıkları, bunun dışında herhangi bir sürece dâhil olmadıkları bilgisi alınmıştır.

1.8.4 Su Ürünleri Yetiştiriciliği

Su ürünleri kanununda yeni yapılan değişiklikten dolayı 2020 yılı içerisinde yeni yönetmeliklerin yayınlanacağı, yeni yönetmelikler doğrultusunda işlem sürelerinin daha kısa zamanda tamamlanabileceği bilgisi alınmıştır.

3. Mevzuat ve Uygulamaya Göre Tespit Edilen İşlem Süreleri Tabloları

Yapılan değerlendirmeler neticesinde tanımlı sektörlerde yatırım sürecinde en önemli problemin işlem sürelerinde yaşandığı gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda, proje kapsamında ele alınan işlem süreleri "Süreç Tablolarında" mevzuat ve uygulama olarak iki ayrı satır şeklinde ele alınmıştır.

Bu başlık altında, elde edilen verilere göre her bir sektör için yatırımlara ait işlem süreleri (mevzuat ve uygulama) toplu bir şekilde Tablo 2.1 ve Tablo 2.8 arasında sunulmuştur. Uygulamadaki süreler ile ilgili olarak, resmi kurum ve kuruluşlar ile sektörlerde faaliyet gösteren yatırımcılardan bilgi alınmış olup, tablolarda mevzuatça ve/veya uygulamada belirlenmiş bir süre olmayan adımlar "-" olarak gösterilmiştir.

3.1. Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

1. Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Sektörü			
1.1. Sektörel Süreçler			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Mahalli Çevre Kurulu (MÇK) Kararının Alınması	-	45
2	Fizibilite Raporu Hazırlık ve Onay Aşaması	Düzenli Depolama Tesisleri	20
		Atık Yakma Tesisleri	15
3	Uygulama Projesi ve Onay Süreci	-	20
4	Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi Süreci	-	5
5	Atık İthalatı Uygunluk Yazısı Süreci	-	5
6	Metal Hurda İthalatçı Belgesi Süreci İşlemleri	-	5
TOPLAM		0	95 - 100

1.2. Diğer İzin ve Onay Süreçleri			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
2	Çevresel Etki Değerlendirmesi		
3	Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi (Hazine, Tarım ve Orman Arazileri, Endüstri, Organize Sanayi ve Serbest Bölgeler, Sanayi Alanları)	90	1080
4	İmar Planı Süreci		
5	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
6	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci	-	-
7	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90
8	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
9	Kapasite Raporu Alınması	30	90
10	Sanayi Sicil Belgesi Alınması	5	5
11	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		372,5	1456,5

3.2. İmalat Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

2. İmalat Sektörü			
2.1. Genel İmalat			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
2	Çevresel Etki Değerlendirmesi		
3	Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi (Hazine, Tarım, Mera ve Orman Arazileri, Endüstri, Organize Sanayi ve Serbest Bölgeler, Sanayi Alanları)	90	1080
4	İmar Planı Süreci		
5	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
6	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci	-	-
7	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90
8	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
9	Kapasite Raporu Alınması	30	90
10	Sanayi Sicil Belgesi Alınması	5	5
11	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		372,5	1456,5
2.2. İlaç			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Üretim Yeri İzin Süreci	90	90
2	İlaç Ruhsatlandırma Süreci	240	210
TOPLAM		330	300
2.3. Gıda			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Gıda İşletmesi Kayıt Belgesi İşlemleri	30	60
2	Gıda İşletmesi Onay Belgesi İşlemleri	180	240
TOPLAM		210	300
2.4. Kimya-Petrokimya			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	İşleme Lisansı Belgesi Süreci	90	120
2	Madeni Yağ Lisansı Belgesi Süreci	90	120
3	Depolama Lisansı Belgesi Süreci	90	120
4	İhrakiye Lisansı Belgesi Süreci	90	120
5	Rafinerici Lisansı Belgesi Süreci	90	120
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
6	İletim Lisansı Belgesi Süreci	90	120
7	Taşıma Lisansı Belgesi Süreci	90	120
8	Dağıtıcı Lisansı Belgesi Süreci	90	120

Kimya-Petrokimya alt sektöründe Madde 1 ile Madde 8 arasında sunulan her bir lisans birbirinden bağımsız olup, bu nedenle toplam bir süre verilmemiştir. Yatırımcı, faaliyetine göre bir veya birden fazla lisans alabilir.

2.5. Savunma Sanayii			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Kuruluş İzin Belgesi Süreci	180	150
2	Üretim İzin Belgesi Süreci	90	90
3	Tesis Güvenlik Belgesi Süreci	180	-
4	Kişi Güvenlik Belgesi Süreci	180	-
TOPLAM		630	630 Günden Fazla
2.6. Metal İşleme			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Katı Yakıt İthalatçı Kayıt Belgesi Süreci	-	7
2	Radyasyon Uygunluk Belgesi Süreci	-	30
3	Metal Hurdası İthalatçı Kayıt Belgesi Süreci	-	14
TOPLAM		-	51
2.7. Otomotiv - Otomotiv Yan Sanayii			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	AİTM Münferit Araç Uygunluk Belgesi Süreci	200	33

Genel İmalat alt sektörüne ait izin ve onay süreçleri, imalat sektörü başlığı altında yer alan diğer alt sektörler için de ortak adımlar olarak değerlendirilmiştir. Bu adımlar tamamlandıktan sonra yatırım planlanan alt sektörlerde 2.2 ile 2.7 başlıklarında belirtilen süreçler yürütülür.

3.3. Enerji Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

3. Enerji Sektörü			
3.1. Sektörel Süreçler			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Önlisans Başvurusu ve Önlisans Alınması *	80	-
2	Katı Yakıt İthalatçısı Kayıt Belgesi Başvurusu	-	5
3	Üretim Lisansı Alınması **	25	-
4	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Lisanssız Elektrik Üretimi Başvurusu	585 - 945	-
TOPLAM		690 - 1050	1050 Günden Fazla

3.2. Diğer İzin ve Onay Süreçleri			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
2	Çevresel Etki Değerlendirmesi	90	1080
3	Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi (Hazine, Tarım, Mera ve Orman Arazileri, Endüstri, Organize Sanayi ve Serbest Bölgeler, Sanayi Alanları)		
4	İmar Planı Süreci		
5	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
6	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci	-	-
7	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90
8	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
9	Kapasite Raporu Alınması	30	90
10	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		367,5	1451,5

*Önlisans verme süresi eksik evrakların tamamlanması, RES/GES için yarışma yapılması ve sonuçlarının EPDK'ya bildirilmesi ile bağlantı görüşlerinin EPDK'ya sunulma süresine göre değişiklik gösterebilmektedir.

** Lisans verme süresi eksik evrakların tamamlanması ile önlisans yükümlülüklerine ilişkin gerekli incelemelerin yapılma süresine göre değişiklik gösterebilmektedir.

3.4. Orman ve Orman Ürünleri Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

4. Orman ve Orman Ürünleri Sektörü			
4.1. Sektörel Süreçler			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Orman Kanunu'nun 17/3. Maddesine Dayalı Olarak Verilen Kesin İzin Başvurusu	90	720
2	Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Verilen İzin Başvurusu	90	720
3	Açık Artırma ve Pazarlıkla Yapılan Satış İşlemleri	30	25
4	Tahsisli Yapılan Satış İşlemleri	-	-
5	Kanuni Haklardan Doğan İndirimli Satışlar	-	-
6	Nakliye Tezkeresi Doldurma İşlemleri	-	0,5
7	Sevk İrsaliyesi Düzenleme İşlemleri	-	0,5
Orman ve Orman Ürünleri sektöründe Madde 1 ile Madde 7 arasında sunulan her bir süreç birbirinden bağımsız olup, bu nedenle toplam bir süre verilmemiştir.			

4.2. Diğer İzin ve Onay Süreçleri			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
2	Çevresel Etki Değerlendirmesi		
3	Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi (Hazine, Tarım ve Orman Arazileri, Endüstri, Organize Sanayi ve Serbest Bölgeler, Sanayi Alanları)	90	1080
4	İmar Planı Süreci		
5	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
6	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci	-	-
7	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90
8	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
9	Kapasite Raporu Alınması	30	90
10	Sanayi Sicil Belgesi Alınması	5	5
11	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		372,5	1456,5

3.5. Madencilik Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

5. Madencilik Sektörü			
5.1. Sektörel Süreçler			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	MAPEG'den Boş Alan Sorgulama	-	1
2	İhale Müracaatı (Gerçek/Tüzel Kişi)	-	120
3	Ruhsat Devri	-	60
4	Rödövens Süreci	-	60
5	İşletme Projesi Hazırlanması	-	10
6	Ön İnceleme Raporu ve Maden Arama Projesinin Hazırlanması	-	10
7	İşletme Ruhsatının Alınması (İşletme Talep Harcı)	-	90
8	Maden Kanunu 7. Madde Kapsamında İzinlerin (ÇED, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ve Mülkiyet (Orman, Mera, Şahıs veya Hazine)) Alınması	540	1.080
9	Ön Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması	-	10
10	Daimi Nezaretçi Ataması ve Sevk Fişi Alınması Süreci	-	5
11	Genel Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması	-	10
12	Detay Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması	-	10
13	Fizibilite Raporunun Hazırlanması	-	30
TOPLAM		540	1.496

5.2. Diğer İzin ve Onay Süreçleri			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
14	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
15	İmar Planı Süreci	90	1.080
16	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
17	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90
18	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
19	Kapasite Raporu Alınması	30	90
20	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		367,5	1.451,50

3.6. Lojistik Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

6. Lojistik Sektörü			
6.1. Taşımacılık			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Kara Yolu Taşımacılık Yetki Belgesi Temin Süreci (Yük/Yolcu Taşımacılığı, Terminal İşletmeciliği vb.)	15	15
2	Kara Yolu Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Temin Süreci	30	-
3	Taşıma İşleri Organizatörü Yetki Belgesi Temin Süreci	60	5
4	Demir Yolu Yük Treni İşletmecisi Yetki Belgesi Temin Süreci	90	60
5	Demiryolu Komisyoncu Yetki Belgesi Temin Süreci	90	-
6	Gar veya istasyon işletmecisi yetki belgesi Temin Süreci	90	-
7	Demir Yolu Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Temin Süreci	30	-
8	Gemi Acentesi Yetki Belgesi Temin Süreci	-	20
9	Deniz Yolu Yük Taşımacılığı Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi Temin Süreci	-	60
10	Deniz Yolu Yük Taşımacılığı Dolu Konteyner Brüt Ağırlık Tespiti (Yöntem 1) Yetki Belgesi Temin Süreci	-	30
11	Deniz Yolu Yük Taşımacılığı Dolu Konteyner Brüt Ağırlık Tespiti (Yöntem 2) Yetki Belgesi Temin Süreci	-	30
12	Hava Yolu İşletme Ruhsatı Temini	60	90
13	Hava Yolu Yük Taşımacılığı A Grubu ve B Grubu Yetkili Acente Belgesi Temini	20	30
14	Hava Yolu Yük Taşımacılığı Bilinen Gönderici Belgesi Temini	20	30
15	Havayoluyla Tehlikeli Madde Taşıma Yetki Belgesi Temini	30	90
16	Demir Yolu Yolcu Treni İşletmecisi Yetki Belgesi Temini	90	30
17	Demir Yolu Yolcu Acente Yetki Belgesi Temin Süreci	90	30
18	Hava Yolu İşletme Ruhsatı Temini (AOC)	60	-

Taşımacılık sektöründe Madde 1 ile Madde 18 arasında sunulan her bir süreç birbirinden bağımsız olup, bu nedenle toplam bir süre verilmemiştir.

6.2. Kıyı Yatırımları			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Kıyı Yapıları İmar Planı Süreci	90	1080
2	Kıyı Yapıları ÇED Süreci	540	1080
3	Kıyı Yapıları Proje ve Hesap Raporu Onayı Süreci	45	45
4	Kıyı Yapıları İşletme İzni Süreci	-	60
TOPLAM		675	2265
6.3. Depolama			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Antrepo İzin Süreci	-	180
2	Geçici Depolama Yeri Açma ve İşletme İzin Süreci	-	270
3	Tarım Ürünleri Lisanslı Depo İzin Süreci	-	270
Depolama sektöründe Madde 1 ile Madde 3 arasında sunulan her bir süreç birbirinden bağımsız olup, bu nedenle toplam bir süre verilmemiştir.			
6.4. Diğer İzin ve Onay Süreçleri			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
2	Çevresel Etki Değerlendirmesi	90	1080
3	Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi (Hazine, Tarım, Mera ve Orman Arazileri, Endüstri, Organize Sanayi ve Serbest Bölgeler, Sanayi Alanları)	30	1080
4	İmar Planı Süreci	90	1080
5	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
6	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci	-	-
7	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90
8	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
9	Kapasite Raporu Alınması	30	90
10	Sanayi Sicil Belgesi Alınması	5	5
11	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		372,5	1456,5

Lojistik sektöründe tesislerin kuruluş işlemleri sırasında 6.4. başlığında sunulan süreçler yürütülür.

3.7. Hizmet Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

7. Hizmet Sektörü			
7.1. Sağlık			
7.1.1. Özel Hastaneler			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Özel Hastaneler Ön İzin Süreci	30	10
2	Özel Hastaneler Ruhsatlandırma Süreci	1825	1825
3	Özel Hastaneler Faaliyet İzni Süreci	180	180
TOPLAM		2035	2015
7.1.2. Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	A ve B Tipi Tıp Merkezleri Ruhsatname Başvurusu	52	60
2	Poliklinik Ruhsatname Başvurusu	52	60
3	Laboratuvar/Müessese Ruhsatname Başvurusu	52	60
4	Muayenehane Açma Başvurusu	52	60
5	Sağlık Kuruluşunun Devrinde Ruhsatname İşlemleri	52	60
6	Sağlık Kuruluşunun Başka Yere Nakli Süreci	52	60
Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları yatırımlarında Madde 1 ile Madde 6 arasında sunulan her bir süreç birbirinden bağımsız olup bu nedenle toplam bir süre verilmemiştir.			
7.2. Bankacılık ve Sigortacılık			
7.2.1. Bankacılık			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Banka Kuruluş İşlemleri	270	270
2	Yurt Dışında Kurulu Bankaların Türkiye'de Şube Açma Süreci	270	270
3	Yurt Dışında Kurulu Bankaların Türkiye'de İlk Şube Açma Süreci	270	270
4	Faaliyet İzni Alınması	270	270
TOPLAM		1080	1080
7.2.2. Sigortacılık			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Ruhsat Başvurusu ve İş Planı Süreci	90	90
2	Müteakip Ruhsat Başvurusu ve Fizibilite Raporu	60	30
3	Yabancı Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketlerinin Ruhsat Başvuru Süreci	90	90
4	Sigorta Acente Yetkilerinin Verilmesi	10	15
TOPLAM		250	225

7.3. Turizm			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Çevresel Etki Değerlendirmesi	90	1080
2	Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi (Hazine, Tarım, Mera ve Orman Arazileri)	30	1080
3	Planların Yapımı ve Onaylanması / İmar Planı Süreci	90	1080
4	Turizm Yatırım Belgesi Alınması	-	50
5	Turizm İşletmesi Belgesi Alınması	-	50
TOPLAM		210	1180
6	Deniz Turizmi Araçları için Turizm İşletmesi Belgesi Alınması	-	-
7	Deniz Turizmi Araçları için Turizm Yatırımı Belgesi Alınması	-	-
8	Deniz Turizmi Tesisleri için Turizm İşletmesi Belgesi Alınması	-	-
9	Deniz Turizmi Tesisleri için Turizm Yatırımı Belgesi Alınması	-	-
10	Seyahat Acentası İşletme Belgesi Alınması	30	30
7.4. Bilgi Teknolojileri/Telekomünikasyon			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Elektronik Haberleşme için Yetkilendirme Süreci	-	-
2	Elektronik Haberleşme için Kullanım Hakkına Yönelik Başvuru Süreci	-	-
3	Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıların (KEPHS) Yetkilendirilmesi Süreci	120	180
7.5. Diğer İzin ve Onay Süreçleri			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
2	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
3	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci	-	-
4	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90
5	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
6	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		247,5	281,5

Hizmet sektöründe tesislerin kuruluş işlemleri sırasında 7.5. başlığında sunulan süreçler yürütülür.

3.8. Tarım ve Hayvancılık Sektörü Yatırımlarına Ait İşlem Süreleri

8. Tarım ve Hayvancılık Sektörü			
8.1. Tarla Bitkileri - Sebze ve Meyve			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) Süreci	45	45
2	İyi Tarım Uygulamaları Sertifikasyon Süreci	-	-
3	Organik Tarım Sertifikasyon Süreci	-	-
4	Örtü Altı Kayıt Sistemi Süreci	-	-
5	Tohumculuk Yetkilendirme Süreci	-	-
6	Bitki Çeşit Kayıt Süreci	-	-
7	Tohumluk Üretim Süreci	-	-
Tarla bitkileri sebze ve meyve sektöründe Madde 1 ile Madde 7 arasında sunulan her bir süreç birbirinden bağımsız olup bu nedenle toplam bir süre verilmemiştir.			
8.2. Kümes Hayvancılığı			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Faaliyet Onay Belgesi Alınması Süreci	152	-
2	Damızlık Kanatlı Hayvan ve Yumurta İthalatı İzin Belgesi	181	-
TOPLAM		333	-
8.3. Süt ve Besi Hayvancılığı			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Damızlık Küçükbaş Hayvan İthalat Talimatı İthalat İzni	181	-
2	İşletme Onay Belgesi Süreci	97	-
TOPLAM		278	-
8.4. Su Ürünleri Yetiştiriciliği			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Su Ürünleri Yetiştiriciliği Üretim Süreci (Ön İzin ve Yetiştiricilik Belgesi Alınması İşlemleri)	717	-
8.5. Diğer İzin ve Onay Süreçleri			
No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
1	Şirket Kuruluşu	0,5	0,5
2	Çevresel Etki Değerlendirmesi	90	1080
3	Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi (Hazine, Tarım, Mera ve Orman Arazileri)	30	1080
4	İmar Planı Süreci	90	1080
5	Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesinin Alınması	30	4
6	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci	-	-
7	Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi)	30	90

No	Adım	İşlem Süresi (Gün)	
		Mevzuat	Uygulama
8	Çevre İzin ve Lisansı Alınması	180	180
9	Kapasite Raporu Alınması	30	90
10	Sanayi Sicil Belgesi Alınması	5	5
11	Teşvik Belgesi Alınması	7	7
TOPLAM		372,5	1456,5

Tarım ve Hayvancılık sektöründe tesislerin kuruluş işlemleri sırasında 8.5. başlığında sunulan süreçler yürütülür.

3.9. İşlem Sürelerine Ait Değerlendirme

Tablo 2.1 ve Tablo 2.8 arasında sunulan işlem süreleri incelendiğinde hem bazı adımlar için mevzuatta yasal olarak sürelerin tanımlanmamış olması, hem de ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, kararname, genelge vb. ile belirlenen yasal işlem sürelerinin uygulama aşamasında uzaması nedeniyle yatırım sürelerinin uzadığı görülmektedir. Özellikle izin ve onay süreçlerine ait ortak adımlardan; Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Sürecinin tamamlanması, yatırım yeri temini ve tahsis amacıyla yapılan başvurulardaki gecikmeler ve imar planı hazırlanması ve/veya onayı işlemleri yatırım süreçlerini 12 ay ile 24 ay arasında değişen sürelerde uzatmaktadır.

Tanımlı sektörlerde faaliyet gösteren yatırımcı kurum ve kuruluşlar ile proje süresince yapılan görüşmelerde yatırımlar ile ilgili diğer bir problemin izin ve onay süreçleri tamamlanmış ve/veya inşaat çalışmalarına başlanmış ya da tamamlanmak üzere olan yatırımlarda hukuki süreçler nedeniyle yatırımların hayata geçirilememesi olduğu görülmüştür. Bu konu özellikle ÇED süreci kapsamında; "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınan yatırımlarda sıkça gündeme gelmektedir. Yatırım sürecinde olan, inşaatı devam eden projeler ile işletmede olan tesisler için ÇED kararının alınmasından sonra (10 yıl sonra dahi) süre açısından usulen ret edilen davalar ile davacı aleyhine kesinleşen davalarda, iç hukuk yollarının tüketilmesi nedeniyle, davacılar tarafından Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yapılmaktadır.

Yapılan başvurular neticesinde daha önce hukuki süreçleri tamamlanan yatırımlar Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği gerekçesiyle yeniden yargılama yapılmak üzere ilgili İdare Mahkemesine gönderilmekte ve bu kararlar doğrultusunda, işletmede olan bir faaliyet için "ÇED Olumlu Kararının" iptali talebiyle yeniden yargılama başlayabilmektedir. Yargılama sonucunda ÇED Yönetmeliğinin 19. maddesi gereği 30 gün içerisinde inşaatı devam eden yatırım veya işletmede olan tesis, yeniden ÇED Kararı tesis edilinceye kadar durdurulmaktadır. Bu durum, yatırım süreçlerinin uzamasına, engellenmesine ve hatta işletmede olan tesislerin kapatılmasına, projelerin durdurulmasına ve ciddi ekonomik kayıplar yaşanmasına sebebiyet vermektedir.

Tüm veriler ışığında, mevzuatta işlem süresi bulunmayan süreçler için zaman tanımlaması yapılması, uygulamada mevzuatta belirlenen sürelerle uyulması ve kurumlar arası koordinasyonun geliştirilmesi yatırım ortamının iyileştirilmesine katkı sağlayacak; kaynaklarımızın etkin ve verimli kullanılmasına, ekonomik kayıpların önlenmesine, istihdamın artırılmasına ve işletmelerin güvencede tutulmasına olanak sağlayacaktır.

4. İlgili Kurumlar/Kuruluşlar

Şirket kuruluşundan, yatırımın faaliyete geçtiği ana kadar tamamlanması gereken tüm bürokratik işlemlerin; izin, onay, ruhsat ve lisans gibi süreçlerin tespit edildiği, başvuru yapılacak kurum/kuruluş, başvuru için gerekli belgeler, işlem süresi gibi unsurların yer aldığı sekiz ana sektörde oluşturulan kılavuzlara dair görüş ve öneriler yukarıda arz edilmekte olup, söz konusu hem söz konusu çalışma kapsamında hem de sadeleştirme süreçlerinde destek veren kurum ve kuruluşlar aşağıdaki şekilde listelenmektedir.

	Sektör	Sorumlu Kurum/Kuruluş
1.	Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Sektörü	- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Türkiye Çelik Üreticileri Derneği - Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği
2.	İmalat Sektörü	- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) - Türkiye İhracatçılar Meclisi - Savunma Sanayi Başkanlığı - Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
3.	Enerji Sektörü	- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Maden İşleri Genel Müdürlüğü) - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Enerji İşleri Genel Müdürlüğü) - EPDK - BOTAŞ
4.	Orman ve Orman Ürünleri Sektörü	- Tarım ve Orman Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)
5.	Madencilik Sektörü	- TOBB
6.	Lojistik Sektörü	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü) - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü) - Ulaştırma Bakanlığı (Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü)
7.	Hizmet Sektörü	- Hazine ve Maliye Bakanlığı (Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı)
8.	Tarım ve Hayvancılık Sektörü	- Tarım ve Orman Bakanlığı (Hayvancılık Genel Müdürlüğü) - Tarım ve Orman Bakanlığı (Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü) - Tarım ve Orman Bakanlığı (Ankara Tarım İl Müdürlüğü) - TİM
9.	Genel veya Çoklu	- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) - Ticaret Bakanlığı (İç Ticaret Genel Müdürlüğü) - Ankara Sanayi Odası

5. EK: Özel Sektör Kuruluşlarından Gelen Mevzuat / İşlem Sadeleştirme Önerileri

Ekli Excel dosyası ile özel sektör kuruluşları tarafından sektörel yatırım süreç kılavuzlarının incelenmesi sonucunda oluşturulan sadeleştirme önerileri sunulmaktadır.

INVEST IN TÜRKİYE

